

Energeticky náročná odvětví v ČR jsou dlouhodobě znevýhodněna vysokými cenami elektřiny, jejich význam pro zaměstnanost, hospodářský růst i zajištění bezpečnosti je však zásadní

20.11.2025 - | Svaz chemického průmyslu ČR

Firmy podnikající v energeticky náročných odvětvích jsou na hraně kolapsu z důvodu vysokých cen energií. S odkazem na studii renomované společnosti EGU to uvedli na tiskové snídani zástupci asociací, které sdružují podniky z těchto odvětví, zastoupeni Svazem chemického průmyslu ČR a výrobci keramických materiálů.

Jde o odvětví, která jsou nezbytná pro všechna navazující odvětví v Česku (jako je i výroba oceli) a firmy, které v nich podnikají a jsou i významnými exportéry. Ročně vytvoří přibližně půl bilionu korun v hrubé přidané hodnotě, na daních zaplatí 45 miliard a zaměstnávají 430 tisíc lidí. Opatřeními, která navrhuji firmy podnikající v energeticky náročných odvětvích, by došlo k ochraně až 2,15 % přímých daňových příjmů státního rozpočtu, zatímco celkové dopady do rozpočtu lze očekávat maximálně ve výši 0,69 %.

Fakta jsou jasná: V EU je obecně elektřina i plyn mnohem dražší než v USA nebo Číně. Navíc ji dále zdražuje na světové poměry enormní zdanění uhlíku. Ceny emisních povolenek v EU ETS atakují hladinu 80 EUR/t, zatímco v Číně dosahují pouze 10 EUR/t, v USA pak 25 až 30 EUR/t. Evropa tak oproti těmto hlavním konkurentům zatěžuje svůj průmysl sedmkrát více. Emisní povolenka zdražuje elektřinu přibližně o čtvrtinu.

V Česku jsou pak spotové ceny elektřiny mnohem dražší než ve srovnatelně průmyslových evropských zemích (o cca 6 EUR/MWh než v Německu nebo dokonce o více než 30 EUR/MWh než ve Francii, Španělsku a skandinávských zemích). V ČR jsou pak jedny z nejvyšších nákladů v rámci EU u regulované složky nákladů na elektřinu. Náklady na připojování nových zdrojů (většinou obnovitelných zdrojů energie) a nutnost z tohoto důvodu významně investovat do přenosové a distribuční soustavy pak nenesou ti, kdo je způsobují, ale přenáší se především na velké spotřebitele elektřiny.

Stát také kompenzuje oproti ostatním zemím EU náklady na elektřinu pro energeticky náročná průmyslová odvětví významně méně. Asi jen 9 % z výnosu schématu EU ETS 1 jde na tyto kompenzace, ve srovnání s 31 % v Německu nebo dokonce 33 % ve Francii. Druhá možnost kompenzace – tedy snížení sazeb u regulovaných složek – v ČR možná vůbec není, zatímco ve Francii tyto kompenzace dosahují až 2,5 % přidané hodnoty sektorů, v Německu pak 0,95 % a v Rakousku 0,6 %.

“Nepožadujeme dotace nebo nějaké přímé platby ze státního rozpočtu, ale rozumné a zákonem předpokládané kompenzace nákladů na elektřinu, aby byl český průmysl i nadále schopný konkurovat podnikům z ostatních evropských států a také zbytku světa. Jde nám o to, aby stát alespoň srovnal podmínky k podnikání v našich energeticky náročných odvětvích s tím, jakou podporu získávají podobné provozy v ostatních zemích Evropské unie,” řekl

Daniel Tamchyna, prezident Svazu chemického průmyslu.

Tamchyna dále dodal, že reakce státu musí přijít rychle především proto, že sousední Německo se rozhodlo významně podpořit vybrané průmyslové podniky velmi nízkou cenou energií. Přibližně dva tisíce společností, které patří do energeticky náročných odvětví, bude mít pevnou cenu elektřiny ve výši pěti eurocentů za kWh a tento dotační program bude trvat minimálně do roku 2029. *“Pokud by v této situaci měly české podniky v energeticky náročných odvětvích platit plnou tržní cenu, stanou se takřka přes noc nekonkurenceschopnými,”* řekl Roman Blažíček, jednatel společnosti Lasselsberger, jediného výrobce keramických obkladových materiálů v Česku.

V návaznosti na studii EGU budou asociace i jednotlivé podniky, které patří do energeticky náročných odvětví, požadovat po politické reprezentaci zásadní kroky, aby nedošlo k likvidaci této důležité části těžkého průmyslu. K řadě z nich může dojít poměrně rychle, protože stačí jen změnit příslušná nařízení vlády. Některá vyžadují změny zákona, jako je osvobození od poplatku z podporovaných zdrojů energie, snížení poplatku za systémové služby nebo snížení daně z elektřiny. *“Jsme si vědomi naší plné odpovědnosti nejen za oblast kritické infrastruktury, ale i za zásadní vliv na evropskou soběstačnost v oblastech farmacie, medicíny, výroby baterií a polovodičů, čištění vod či obranyschopnosti. Naše výrobky jsou klíčem k úspěšné dekarbonizaci českého a evropského průmyslu. Tento proces však musí být v souladu s ekonomickou realitou. Je potřeba, aby splnění cílů Zelené dohody a dalších snah Evropské unie neznamenal, že tu nezůstane žádný průmysl,”* dodal Tamchyna.

<https://www.schp.cz/info/energeticky-narocna-odvetvi-v-cr-jsou-dlouhodobě-znevýhodněna-vysokými-cenami-elektriny-jejich-vyznam-pro-zamestnanost-hospodarsky-rust-i-zajisteni-bezpecnosti-je-vsak-zasadni>